

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/150/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820203038
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8820203038.4

Rozhodnutie

Okresný súd vo Vranove nad Topľou v právnej veci žalobkyne: Y. N., H.. U., A.. XX.X.XXXX, W. X. XXX, zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát, Advokátska kancelária, Sov. hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenému: JUDr. Katarína Hegedušová, advokát, Majernikova 3/A, Bratislava, IČO: 42185190, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 881,67 €, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni sumu 350,- € do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobkyňa m á voči žalovanej nárok na náhradu trov konania z hodnoty nároku priznaného súdom vo výroku I. tohto rozsudku v rozsahu 100%. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu žalobkyňa navrhla, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť jej sumu 881,67 € a priznal jej trovy konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou, pod sp. zn. XXC/XX/XXXX o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná v oboch uplatňovaných nárokoch. Rozsudkom sp. zn. XXC/XX/XXXX, zo dňa 30.8.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 9Co/138/2018, zo dňa 13.12.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.1.2019 bolo žalobe vyhovené. V odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie v Základnom konaní súd uviedol: „Dňa 4.4.2011 žalobkyňa ako dlžník uzavrela so žalovaným ako veriteľom Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy jej bol poskytnutý úver v sume 350,- eur. Túto sumu sa dlžníčka zaviazala veriteľovi vrátiť zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 346,- eur, t. j. celkom sa zaviazala zaplatiť čiastku 696,- eur a to v 12 mesačných splátkach po 58,- eur od dňa 12.5.2011. Žalovaná žalobcovi z poskytnutého úveru vrátila spolu sumu 931,67 eur, čo žalovaný nerozporoval.“ Ďalej poukázala na odsek 31. odôvodnenia rozsudku v Základnom konaní, kde bola vytknutá netransparentnosť zmluvných dojednaní spotrebiteľskej zmluvy, z ktorej odvodzuje nárok. Poukázala aj na odsek 32. odôvodnenia, kde bolo zdôvodnené určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a ods. 33. odôvodnenia, kde bolo zdôvodnené bezdôvodné obohatenie žalovanej na úkor žalobkyne v sume 581,67 €. S poukazom na rozhodnutie v tomto Základnom konaní právne nárok odôvodnila §3 ods. 5 tretia veta, §4 ods. 2 písmeno b) Zák.č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa.

3. Podanou žalobou preto žiada primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré si bola nútená brániť v Základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať

sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Na strane žalovanej sa jednalo o viacnásobne porušenie práva. Žiada primerané finančné zadosťučinenie v sume 881,67 €, pričom nárok, ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaná na jej úkor bezdôvodne obohatila o sumu 581,67 € a za neprijateľnú zmluvnú podmienku požaduje sumu 300,- €. Otázka rozsahu porušenia spotrebiteľského práva je definovaná rozsudkami v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. XXC/XX/XXXX, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 9Co/138/2018, zo dňa 13.12.2018 a ich odôvodneniami, ktoré sú hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v Základnej veci nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie ani rozširovať ani zužovať.

4. K žalobe sa vyjadrila žalovaná. Poukázala na §3 ods. 5 Zák.č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, ktorý podľa jej názoru je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia. Žalovaný má za to, že predmetné rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca majú dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojom ľubovôle a arbitrárnom výklade práva. Poukazuje na dôležitosť gramatického výkladu slova „primerane“. V tomto kontexte poukazuje na výklad tohto slova slovenskými jazykovedcami. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Žalovaný je toho názoru, že žalobkyni nevznikla žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Žalovaný požiadal súd, aby pri rozhodovaní vzal do úvahy, že v rámci kontraktačného postupu žalobkyňa konala ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bola oboznámená so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Svojim podpisom na Zmluve ďalej prehlásila, že si Zmluvu prečítala, že ju uzatvorila vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok. Mala možnosť si Zmluvu pred jej podpisom prečítať. Žalovaný jej poskytol úver v dobrej viere, že sú jej známe zmluvné dojednania. Poukázal na vágnosť pojmu „primeranosť“. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Žalovaný považuje finančné zadosťučinenie uplatnené Žalobcom (vo výške 881,67 EUR) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Preto navrhuje, aby súd žalobu zamietol.

5. K tomuto vyjadreniu žalovanej sa v replike vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že v plnom rozsahu naplnila hypotézu právnej normy uvedenej v §3 ods. 5 Zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedla, že nie je správny záver žalovanej, že pre úspešné uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je potrebný vznik ujmy, ale postačuje už samotná hrozba ujmy (spôsobilosť privodiť ujmu). V tomto kontexte poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/26/2013 zo dňa 23.05.2013: „V prejednávanej veci predmetom konania je nárok žalobkyne opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia

osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie dvoch predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Bez právneho významu je to, či ujma spotrebiteľovi vznikla, nakoľko postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.“ Uviedla, že samotné priznanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni rozsudkom v Základnom konaní nemožno považovať za satisfakciu, lebo ide iba o jej zákonný nárok, majúci základ v primárnom právnom vzťahu, ktorý zavinením žalovanej nebol perfektný a bol spôsobilý privodiť spotrebiteľke ekonomickú ujmu. Pripustením takejto argumentácie žalovanej by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovanej dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. V tomto kontexte poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017. Finančné zadostučinenie netreba vnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľné prísnejšie. Primeranosť sumy 881,67 € je vzhľadom najmä na postoj žalovanej a množstvo porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaná nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť a porušenie svojich zákonných povinností „ospravedľuje“ ľahostajnosťou žalobkyne. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselnosť a nezodpovednosť, zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiacim sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné, vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí. Poukázala, že ujma, ktorá konaním žalovanej vznikla nebola len v akademickej rovine, ale preukázateľne došlo k zásahu aj do jej majetkovej sféry, pričom táto ujma bola sanovaná len jej procesnou aktivitou v konaní, navzdor sústavnému odporu žalovanej, preto navrhuje žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

6. V duplike k replike žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že žalobkyňa sa mohla brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Konanie žalobkyne formou žaloby na priznanie finančného zadostučinenia nie je adekvátne okolnostiam. Vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu považuje priznanie náhrady finančného zadostučinenia za neprimerané.

7. Nakoľko predmetom sporu bol nárok na zaplatenie sumy 881,67 € s príslušenstvom, t.j. neprevyšujúcu 1.000,- €, pri splnení ďalších podmienok podľa §297 písmeno b) Zák.č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd vo veci pojednávanie nenariadil.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vyjadrení oboch sporových strán.

9. Zároveň súd oboznámil obsah spisu tunajšieho súdu sp.zn. XXC/XX/XXXX, z ktorého rozhodnutia, ako Základného konania žalobkyňa odvodzuje svoj nárok v tomto konaní, a to žalobu vo veci samej - čl. 1-3 uvedeného spisu, Zmluvou o úvere medzi žalobkyňou, ako dlžníkom a žalovanou, ako veriteľom č. 802100776 - čl. 5, zápisnica o pojednávaní zo dňa 30.8.2017, rozsudok tunajšieho súdu, sp.zn. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 30.8.2017, odvolanie žalovanej voči tomuto rozsudku, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 9Co/138/2018 zo dňa 13.12.2018, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený, žiadosť žalovanej adresovaná žalobkyni z 23.7.2015 vo veci „Žiadosť o zaslanie prehľadu platieb“.

10. Z vykonaného dokazovania, ako aj z oboznámenia pripojeného spisu sp.zn. XXC/XX/XXXX súd zistil tento skutkový stav veci:

11. Žalobou doručenu súdu dňa 16.11.2015 sa žalobca súdnou cestou voči žalovanému domáhal vydania rozsudku: Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 581,67 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 581,67 eur, odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému, do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. 802100776 zo 4.4.2011 uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach - bod 11) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce

náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania na účet právneho zástupcu žalobkyne, vo VÚB Prešov, JUDr. Igor Šafranko, č.ú.: X. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, Q. XX615, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

12. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. 802100776 zo 4.4.2011 poskytol žalovaný žalobkyni úver vo výške 350,- eur za poplatok vo výške 346,- eur s tým, že celkovú čiastku vo výške 696,- eur mala uhradiť v 12 splátkach po 58,- eur. Poplatok z predmetného úveru predstavuje 98,86 % navýšenie. Žalobkyňa žalovanému uhradila sumu 931,67 eur. Poplatok vo výške 346,- eur je z dvoch tretín tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Navyše predmet administratívneho poplatku je neurčitý zo Zmluvy. Nie je možné zistiť o aké administratívne plnenie sa jedná. Na základe toho je dohodnutý administratívny poplatok neplatný. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe ani len svojim okruhom, kedy výška tohto poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za „niečo ako technickú podporu“ závisel na výške poskytnutého úveru. Žalovaný nevysvetľuje, prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu, ako od toho, ktorému požičiava menej. V zmluvnej podmienke, ktorá podľa názoru žalobkyne neposkytuje dlžníkovi skutočné plnenie zo strany veriteľa cituje rozsudok Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-143/13 z 26.2.2015. K neplatnosti namietanej časti úverovej zmluvy cituje rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 z 13.9.2013 potvrdený Krajským súdom v Prešove sp. zn. 5C/219/2013 z 21.8.2014. Ďalej poukazuje na to, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorou je uzavretá zmluva o úvere medzi žalobkyňou a žalovaným neobsahuje požadované náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z dôvodu absencie zákonných náležitostí, je podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľský úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko žalobkyňa uhradila žalovanému v zmysle Zmluvy o úvere všetky dohodnuté nároky, t. j. aj tie, na ktoré z dôvodu neplatných ustanovení Zmluvy o úvere nemal nárok, žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Žalobkyňa tak súdnou cestou žiada, aby jej žalovaný vydal bezdôvodné obohatenie v sume 581,67 eur so zákonným úrokom z omeškania, t. j. vo výške rozdielu medzi jej platbami 931,67 eur a výškou úveru 350,- eur.

13. O tejto žalobe rozhodol súd Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. XXC/XX/XXXX zo dňa 30.8.2017 tak, že: „ I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 581,67 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8.05 % ročne zo sumy 581,67 eur odo dňa 5.12.2015 do zaplatenia do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. 80210076 zo 4.4.2011 uvedená v bode 11.Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru v znení: „Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je neprijateľná. III. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

14. Na odvolanie žalovanej voči tomuto rozsudku Krajský súd v Prešove rozsudkom sp.zn. 9Co/138/2018-129 zo dňa 13.12.2018 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyni nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Súd ešte dáva do pozornosti to zistenie, že ako vyplýva zo žiadosti o zaslanie prehľadu platieb žalovanej adresovanej žalobkyni zo dňa 23.7.2015 (čl. 17 pripojeného spisu 10C/99/2015), zo sumy poskytnutého úveru 350,- € touto žiadosťou žalovaný oznamuje žalobkyni, že na predmetnú zmluvu ku dňu 23.7.2015 z tejto poskytnutej istiny úveru eviduje dlh vo výške 2.112,56 €.

16. Na takto zistený skutkový stav veci súd aplikoval nasledovné právne normy a vec prejednal a rozhodol podľa nasledujúcich procesných noriem a po aplikácií uvedených hmotnoprávných noriem na zistený skutkový stav veci spor takto právne hodnotí:

17. Z ustanovenia § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany,

ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Ako vyplýva z § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

25. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len kolektívne záujmy spotrebiteľov). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

26. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

27. V danej právnej veci je preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XXC/XX/XXXX si žalobkyňa si úspešne uplatnila svoje spotrebiteľské právo. Súd rozhodol o povinnosti vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 581,67 € spolu s úrokom z omeškania a určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. 802100776 zo 4.4.2011 uvedená v bode 11. Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľná a priznal žalobkyni voči žalovanej plný nárok na náhradu trov konania.

28. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

29. Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé prívodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života.

30. Ako vyplynulo z dokazovania, žalobkyňa bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu zo strany žalovaného najmä vzhľadom na jeho praktiky a spôsoby uzavretia zmluvy a tiež v nemalej miere aj tým, že samotná žalobkyňa musela na dosiahnutie stavu relatívnej právnej istoty iniciovať a byť účastníkom súdneho konania na ochranu svojich spotrebiteľských práv. Dokonca nie jedného súdneho konania, ale dvoch súdnych konaní, a to ako Základného konania 10C/99/2015, ktorým žalobkyni bol priznaný voči žalovanej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a bola určená neprijateľnosť zmluvnej podmienky v bode 11. Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru, ale i v tomto súdnom konaní, kde žalobkyňa žiada poskytnutie primeraného finančného zadostučinenia. Súd neponecháva bez povšimnutia tú skutočnosť, že žalovaná nie je akýmkoľvek spôsobom ochotná pripustiť zavinenie tohto stavu, ale ďalej zľahčuje svoje konanie poukazovaním na ľahkomyselnosť a nezodpovednosť žalobkyne pri jej vstupe do zmluvného spotrebiteľského vzťahu so žalovanou. Pritom práve žalovaná formulovala podmienky tohto zmluvného vzťahu. Rovnako súd nie bez povšimnutia pri určovaní nároku žalobkyne na primerané finančné zadostučinenie hodnotí aj konanie žalovanej pri vymáhaní dlhu, kde z istiny pohľadávky 350,- €, ktorú poskytla žalobkyni na základe úverovej zmluvy č. 802100776 ku dňu 23.7.2015 vo výzve adresovanej žalobkyni vyčíslila jej dlh na 2.112,56 €. Už samotný nepomer poskytnutej istiny a vymáhaného dlhu poukazuje na nečestné a agresívne obchodné praktiky žalovanej vo vzťahu k žalobkyni. Súdu je z množstva iných súdnych sporov známa tá skutočnosť, že žalovaná dlhodobo ignorovala množstvo rozhodnutí súdov, ktorými, či už jej agresívne obchodné praktiky súdy vyhlásili za nečestné, alebo určili aj neprijateľnosť zmluvných podmienok z jej úverových zmlúv. I napriek tomu žalovaná v takomto konaní pokračovala, resp. v uplatňovaní nárokov z neprijateľných podmienok.

31. Žalobkyňa si uplatnila nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa §3 ods. 5 tretia veta Zák.č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyňa si uplatnila nárok v súčte sumy 581,67 €, v ktorej sume sa žalovaná na jej úkor bezdôvodne obohatila a sume 300,- €, ktorú žiadala ako primerané finančné zadostučinenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhlásenú súdom za neplatnú. T.j. spolu uplatnila nárok na zaplatenie 881,67 €.

32. Vzhľadom na objektívnu spôsobilosť tohto závadného stavu vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne, považoval súd právny základ nároku na finančné zadostučinenie za plne dôvodný a za primerané finančné zadostučinenie súd považoval za žalobkyňou uplatnenej sumy, sumu 350,- €, na ktorej zaplatenie žalovanú zaviazal. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Z nasledovných dôvodov:

33. Priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovanej, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovanej trpieť a zároveň je aj sankciou postihujúcu žalovanú, ktorá ako dodávateľ finančnej služby závadne konala. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla. Ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa priznáva spotrebiteľovi právo na finančné zadostučinenie nie v prípade vzniku ujmy spotrebiteľovi, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

34. Predpokladom pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne ďalších predpisov.

35. Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Uvedené neznamena svojvôľu pri rozhodovaní súdu o výške priznaného finančného zadosťučinenia, ale pri tomto súd zohľadňuje viaceré kritéria tak, ako je uvedené vyššie (intenzitu a časové obdobie trvania závadného konania dodávateľa, satisfakčnú a sankčnú funkciu zadosťučinenia a podobne).

36. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

37. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla. Teda už samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Spotrebiteľ už vôbec nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie už bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ je oprávnený uplatniť si nárok na primerané finančné zadosťučinenie samostatnou žalobou na súde, ako tomu žalobca učinil aj v prejednávacom prípade.

38. Súd skúmal preukázanie predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa §3 ods. 5 piata veta, §3 ods. 5 tretia veta zák.č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, teda, či spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práv alebo povinnosti a či za toto porušenie práv alebo povinnosti zodpovedá žalovaná. V konaní bolo preukázané, že predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia splnené sú, nakoľko rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 10C/99/2015 z 30.8.2017, v spojení s rozsudkom KS v PO, sp.zn. 9Co/138/2018 z 13.12.2018 bola žalovanej uložená povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 581,67 € s prísl. a zároveň bola zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. 802100776 zo 4.4.2011 uvedená v bode 11. Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru vyhlásená za neprijateľnú. Právnym titulom pre priznanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni bolo to, že na základe úverovej zmluvy si mala požičať 350,- €, ktoré v sume priznaného bezdôvodného obohatenia preplatila - teda v sume 581,67 €, pričom bolo konštatované, že žalobca uvedené sumy inkasoval z titulu zmluvných podmienok, ktoré boli neprijateľnými alebo v rozpore s dobrými mravmi, preto na ne nárok nemal.

39. V tomto konaní však nastal spor ohľadom výšky primeranosti priznaného finančného zadosťučinenia, nakoľko žalobkyňa žiadala ako sumu primeraného finančného zadosťučinenia súčet bezdôvodného obohatenia 581,67 €, o ktoré sa žalovaná na jej úkor bezdôvodne obohatila a z titulu vyhlásenej zmluvnej podmienky v bode 11. Všeobecných úverových podmienok 300,- €, spolu 881,67 €. Žalovaná argumentovala, že nie je možné zo strany súdu poskytnúť žalobkyni ochranu pri jej ľahkomyselnosti pri získavaní úveru. Naopak, žalobkyňa v žalobe uvádzala, že primerané finančné zadosťučinenie malo mať sankčnú a odrádzajúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

40. Po vyhodnotení všetkých uvedených parametrov súd zhodnotil, že primeraným finančným zadosťučinením priznaným žalobkyni bude suma 350,- €, čo je suma rovnajúca sa istine sumy pôvodne poskytnutého úveru zo strany žalovanej, ktorý žalobkyňa preplatila. Žalobkyni však už rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. XXC/XX/XXXX, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 9Co/138/2018 bola priznaná povinnosť žalovanej vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 581,67 €, a to aj s úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 5.12.2015. Žalovaná tak z pohľadu súdu duplicitne požaduje uvedenú sumu, teraz už z titulu primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré

navyšuje o sumu 300,- € za citovaným rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou vyhlásenú zmluvnú podmienku v bode 11. Všeobecných obchodných podmienok za neprijateľnú.

41. Súd tak hodnotí, že všetky kritéria primeranosti ako argumentované žalobkyňou, tak aj žalovanou, bude napĺňať práve priznaná suma ekvivalentná pôvodne poskytnutej istiny úveru (350,- €), a nie suma súčtu bezdôvodného obohatenia (581,67 €), ktoré už bolo žalobkyni priznané a suma 300,- € za vyhlásenú zmluvnú podmienku za neplatnú. Preto súd po zhodnotení nároku v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietol.

42. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

43. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Podľa §264 ods. 1 CSP, Ak možno hodnotu nárokov alebo hodnotu, ktorá má byť základom na výpočet súdneho poplatku, zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojho odhadu.

46. Pokiaľ ide o trovy konania, je pravda, že vo väčšej časti ako bola žalobkyni priznaná súd žalobu zamietol vo výroku II., ale ide tu o prípad podľa §264 ods. 1 CSP, kedy súd podľa odhadu určuje primeranosť priznanej výšky finančného zadosťučinenia ako priznanej hodnoty nároku. Preto súd hodnotí žalobkyňu ako plne, t.j. v rozsahu 100% úspešnú v tomto súdnom spore, avšak iba zo súdom priznanej hodnoty nároku v sume 350,- € vo výroku I. tohto rozsudku. Preto s poukazom na §264 ods. 1 CSP súd priznal nárok žalobkyni na náhradu trov konania voči žalovanej z tohto základu, resp. hodnoty nároku. O výške náhrady trov konania s poukazom na §262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.